

[Bomholt.]

lige, og andre, som nødtigt skulde ske, og jeg kan gerne tiltræde Ministerens Udtalelse om, at ingen Avis er fejlfri, men Hovedsagen, er, at Kritik maa kunne fremsættes og prøves af en Instans, som ikke har noget direkte Ansvar for Udsendelserne.

Det ærede Medlem Hr. Carsten Raft talte atter i Aften om Spørgsmaalet Ungdomsarbejdsløshed og Foranstaltninger til Bekæmpelse af Ungdomsarbejdsløsheden og kom atter her ind paa Begrebet Tvang. Set med mine Øjne er det saaledes, at man ikke kan diskutere Begrebet Tvang uden i Forbindelse med et nærmere bestemt Formaal, et Indhold. Spørgsmaalet er: Hvorfor indføres Tvang? Hvad er Formaalet dermed? Socialdemokratiet har intet haft imod at diskutere Problemet tvungen Ungdomsskole eller tvungen 8de Klasse-Undervisning. Samfundet kan ikke være lige-gyldigt over for de unge, Samfundet har en Prioritet i de unge og maa sørge for, at den ikke nedskrives paa urimelig Maade. Hvad der er Tvang og Pligt, kan i et demokratisk Samfund forvandles til personlig Opgave og lystbetonet Arbejde. Det er ikke paa Forhaand saaledes, at Samfund og Individ skal befinde sig i Konflikt med hinanden.

Jeg har sagt offentligt, at jeg ikke føler mig overbevist om, at Ungdomsarbejds-løshedens Omfang er tilstrækkeligt til at be-grunde Indførelse af en social Værnepligt, og det vil jeg gerne gentage. Det maa ikke overses, at der melder sig adskillige Løsninger, naar Problemet skal debatteres. Der er ogsaa andre Veje at befare. Der er Spørgsmaalet, som er fremført her i Rigs-dagen om Aldersrente fra et tidligere Alderstrin end det nuværende. (*Afbrydelse: 20 Aar!*). Jeg skal skaane det ærede Medlem ved ikke at svare. Der er Spørgsmaal om Arbejdstidsafkortning, og man kunde maa-ske ogsaa tage særligt Hensyn til de unge ved Planlæggelse af offentligt Arbejde til de unge, ved Planlæggelse af offentligt Ar-bejde til normal Betaling. Andre Veje kunde anvises; man skal efter min Mening ikke lægge sig for fast paa færdige Standpunkter, men med redelig Vilje undersøge de forskel-lige Løsninger, som frembyder sig.

Jeg har imidlertid den Opfattelse, at der er rigelig Romantisk i det ærede Medlem Hr. Carsten Rafts Opfattelse. Jeg tror, det vil være vanskeligt at skaffe Arbejde i til-strækkeligt Omfang, som af det ærede Med-lem forudsat, og jeg tror, det vil være van-skeligt at faa Arbejde frem i et saadant Omfang uden at krænke Organisationernes berettigede Interesser. Flere af de Ar-

bejder, som det ærede Medlem nævnte, maa jeg anse for uheldige, og hertil kommer Omraader, som endnu ikke af det ærede Medlem er gennemdrøftet til Bunds. Jeg tænker paa Lederspørgsmaalet, det uhyre vigtige og vanskelige Lederspørgsmaal: Hvorledes finder vi de rigtige Mennesker? Der er Spørgsmaal om Økonomien! Hvad vil det koste, og vil Udgifterne her staa i et rimeligt Forhold til den Opgave, som skal løses?

Bedst vilde det være, om vi kunde naa det, vi ønsker, gennem en frivillig Ordning, det er klart. Anderledes kan vi ikke mene, og jeg maa være enig med den højtærede Undervisningsminister i, at der er langt fra den nordiske Opfattelse og til den tyske Opfattelse, som har fundet sit Udtryk i den tvungne Arbejdstjeneste i Tyskland. Noget andet er, om man i en Nødtime skal lade en umoralsk Tvang, som de unge er udsat for, afløse af en moralsk Tvang. Der er et Pro-blem her, som vi ikke kan overse. Bedst vilde det være at vælge den frivillige Ordning, men staar vi over for vanskelige og tunge Tider, saa maa vi ogsaa tage den anden Tankemulighed op til Overvejelse.

Der kan tænkes flere Løsninger, flere Muligheder. For det første Arbejde plus Undervisning, saaledes som det finder Sted i Henhold til den nuværende Ungdoms-arbejdsløshedslov. Jeg har foreslaaet, at denne Ungdomsarbejdsløshedslov blev udvidet og forbedret. Det vilde betyde noget. For det andet kunde man tænke sig lønnet Arbejde for de unge. Ogsaa her tror jeg, det er muligt at komme langt videre, end vi er naaet, og jeg vil tro, at den højtærede Socialminister her vil kunne stille Forslag af Betydning. Og saa er der for det tredie Undervisning i Forbindelse med Idræt. Her skulde der efter min Mening gerne kunne sættes ind, saaledes at vi naaede mere, end der hidtil er naaet.

De Motiver, som gør sig gældende i den tyske Arbejdstjeneste, er mig helt fremmede. Det er helt andre Motiver, der gør sig gæl-dende for mit Vedkommende. Jeg ser, hvor-ledes Ungdommen af i Dag desværre i alt for ringe Grad — det gælder i hvert Fald mange unge — har Forstaaelse for det Samfund, hvori de lever, og at de ogsaa har for ringe Forstaaelse af Omfanget af deres An-svar over for dette Samfund. Det vilde ikke være nogen Skade til at have en Samfundsskole, hvor visse elementære Ting blev forelagt for de unge. Det vilde ikke være nogen Skade til i en Tid som denne, hvor vi har set Massesuggestionen gribe fat baade her og der, at vække de unge til selvstændig